Міжрегіональна Академія управління персоналом
Міжнародна Кадрова Академія
Міжнародний університет “UISEK” (Республіка Еквадор)
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та соціальних наук

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 6

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
“Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі”
м. Київ, МАУП, 29 березня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 2 від 28.02.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 6: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі", 29 березня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 158 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Погорєлова Інна Сергіївна
Становлення культурної політики Євросоюзу: історія питання *60*

Гайдукевич Геннадій Анатолійович
Психологічний вимір глобалізаційних процесів в Україні *63*

Чорноштан Євгеній Валерійович
Раціоналістична концепція освіти в науковій спадщині Ф. Прокоповича *67*

ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ ТА НАУКОВОГО ПРІОРИТЕТУ: ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ, ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСОБИСТІСНІ МОТИВАЦІЇ

Гула Руслан Володимирович
Інформаційна безпека держави в комплексі наукових підходів *71*

Заросило Володимир Олексійович
Корупція у сфері інтелектуальної власності *75*

Іваненко Олена Володимирівна
Плагіат або клептопаразитизм: назви різні, а сутність одна *77*

Веклич Владислав Олександрович
Сутність наукового пріоритету при дослідженні публічної політики щодо запобігання і боротьби з корупцією в Україні *80*

Медвідь Федір Михайлович, Курчина Тамара Олександрівна, Твердохліб Анатолій Іванович
Правова культура як важлива складова наукової роботи та академічної доброчесності *83*

Циганюк Юлія Володимирівна, Охман Ольга Василівна
Коротка характеристика складу правопорушення "академічний плагіат" *86*

Алієва-Барановська Віра Миколаївна
Академічний плагіат у сфері авторського права *89*

Бортник Валентин Анатолійович
Захист права інтелектуальної власності *92*

Міхеєв Михайло Володимирович
Захист прав інтелектуальної власності у виконавчому провадженні в Україні *95*

Баєв Вадим Вікторович
Науково-методологічні основи формування компетенцій з інтелектуальної власності при підготовці фахівців з медичного туризму *97*

Медвідь Федір Михайлович, Мельниченко Ярослав Богданович, Панченко Андрій Володимирович
Інтерпретація права як цінності культури і запорука академічної доброчесності юриста *100*

Гребень Світлана Євгенівна
Академічна доброчесність як умова забезпечення інтересів держави *103*

Філіппов Михайло Іванович, Сахарова Тетяна Вадимівна
Причини виникнення комунікаційних бар'єрів в маркетинговому просуванні товарів і шляхи їх подолання *105*

Є. В. ЧОРНОШТАН
аспірант, Міжрегіональна Академія управління персоналом

РАЦІОНАЛІСТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТИ В НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ Ф. ПРОКОПОВИЧА

Пріоритетом, силою кожної держави є рівень культури і освіченості її громадян. На сьогоднішній день проблема освіти стоїть надзвичайно гостро, особливо це стосується української держави, яка знаходиться на етапі соціально — економічних перетворень та прийнятті європейських стандартів.

Не оминули ці зміни і освіту, яка потребує кардинальних реформ. Тому доцільно буде проаналізувати український та світовий досвід у вирішенні даної проблематики, а також звернутися до наукової спадщини Ф. Прокоповича і діяльності першого українського освітньо-культурного центру — Києво-Могилянської академії.

Надзвичайно багато вітчизняних вчених приділяли увагу розвиткові освіти, як головну роль у формуванні та вихованні особистості. Дані твердження можна прослідкувати у працях українських мислителів: Ф. Прокоповича, Г. Сковороди, П. Юркевича та сучасних вчених: В. Кремень, В. Локшин, М. Головатий та ін.

Мета статті — визначити роль і значення освіти на сучасному етапі, а також ефективність взаємодії освіти, держави і громадян.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що освіта завжди відігравала важливу роль в житті людини, суспільства. Згідно з енциклопедичним словником, освіта — цілеспрямована пізнавальна діяльність людей з отримання знань, умінь та навичок або щодо їх вдосконалення.

Процес і результат засвоєння особистістю певної системи наукових знань, практичних умінь та навичок і пов'язаного з ними того чи іншого рівня розвитку її розумово-пізнавальної і творчої діяльності, а також морально-естетичної культури, які у своїй сукупності визначають соціальне обличчя та індивідуальну своєрідність цієї особистості.

Від освіти багато в чому залежить, якими цінностями будуть користуватися люди у спілкуванні між собою. Значення освіти для кожної людини надзвичайно великі, адже вона допомагає особистості сформувати початкові знання культури, формує погляди на життя та вибір майбутнього. Тобто від освіти залежить майбутнє кожної людини. Як зазначає науковець Кушерець В.: "Освіта в першу чергу має бути спрямованою на створення людського потенціалу країни".

Із даного твердження випливає те, що освіта має слугувати в цілому для передачі і засвоєння певних знань. Вона має носити не тільки теоретичний характер, а й практичний.

Звертаючись до історичного минулого української історії, слід зазначити, що в Україні, освіта, духовність стояли на першому місці. Прикладом цього було відкриття в 1659 року П. Могилою першого українського вищого навчального закладу — Києво-Могилянської академії. Найбільшого розквіту академія набула за часів діяльності ректора та відомого українського філософа і суспільного діяча — Ф. Прокоповича.

Саме із поглядів Ф. Прокоповича формувалася структура освіти в академії. Перш ніж з'ясувати дану систему, потрібно пригадати період часу на який припадає існування навчального закладу.

Даний період в історії отримав назву Ренесанс, або ж Відродження. В цей період часу активно розвиваються гуманістичні напрями. Вся увага сконцентрована була на людину та на її творчий потенціал. В період Ренесансу людина оцінювалася як творець своєї власної долі.

Окрім гуманізму, актуального поширення набувають два напрями: емпіризм та раціоналізм. Саме вони вплинули на розгляд освіти, пізнання науки під різними точками зору.

Згідно філософському словнику: емпіризм — це філософський напрям, протилежний раціоналізмові, вважає чуттєвий досвід єдиним джерелом і критерієм вірогідного знання.

Представники даної течі, а саме Ф. Бекон, Т. Гоббс, Дж. Локк, вважали, що чуттєвий досвід передує розум. Тобто пізнати або ж отримати знання можливо тільки через досвід, оскільки розум має схильність помилятися, він подібний до "викривленого дзеркала", писав Ф. Бекон.

В свою чергу раціоналізм — це вчення в теорії пізнання, відповідно до якого розум, думка визнаються найвищою цінністю і джерелом знання; в широкому сенсі — філософський напрям, який визнає розум основою пізнання та поведінки людей.

Прибічники даної теорії на противагу емпіризму вважали, що саме розум є основою пізнання. Представниками даної ідеї були: Р. Декарт, Г. Лейбніц, Б. Спіноза. Як підтвердженням своєї позиції Р. Декарт зазначає, що: "Я мислю, отже я існую".

Саме погляди даних двох напрямів вплинули на побудову нової системи освіти, сприйняття і отримання знань. В даний період у світі розпочинаються активно відкриватися навчальні заклади, а також читатись курси із філософії, логіки, богослов'я, природничих наук, геометрії, алгебри, фізики.

Особливо великий та значний влив на систему освіти в Києво-Могилянській академії зробили раціоналістичні погляди представників Нового часу. До сфери наукових інтересів вчених академії входили погляди Р. Декарта та його картезіанська система.

Створення та діяльність навчального закладу було відкритим для всіх станів суспільства. Рік починався 1 вересня, але студентів приймали також пізніше, протягом року. Мова викладання була латинська. До речі навчання в академії тримало дванадцять років.

Як вже зазначалося вище, значний вплив на вищу освіту зробив її відомий ректор академії Ф. Прокопович. Він був прихильником філософії об'єктивного ідеалізму та сформулював концепцію освіти, як мала просвітницький характер. Великий філософ, богослов протягом життя багато подорожував і відвідував європейські університети які кардинально змінили його погляди на життя. Тому підхід до системи освіти в нього був запозичений із Європи.

Просвітницька система освіти ґрунтувалася на виховній роботі, яка була спрямована на формування благочестя, відданості православ'ю, Батьківщині, поваги до старших тощо. В цілому навчальний процес був добре організований, виважено і послідовно спрямований на ґрунтовне засвоєння матеріалу, детальний контроль знань та передбачав публічну демонстрацію рівня підготовки вихованців.

В Київській академії він викладає курс філософії, історію держави і права, богослов'я. У складеному ним самим курсі лекцій з філософії він твердить, що "поза межами цього світу нічого немає". На підтвердження вчений аналізує систему Коперника та вчення Галілея.

Прагнучи дати наукове пояснення природним явищам, він використовував у своїх лекціях наукові експерименти з використанням мікроскопа, телескопа, армілярної сфери, основаної на вченні Коперника.

Підтримуючи вчення Коперника та Галілея, яких свого часу заборонила папська інквізиція, Прокопович виступав за право кожного пізнавати й захищати істину, прагнув зблизити філософію з точними науками, пов'язати логіку й риторику з практикою.

Практично Ф. Прокопович вводить у систему навчання інноваційні технології, він керуючись раціоналістичними ідеями та відкидає будь — які заборони у пізнанні та дослідженні знання. Вчений був не проти експериментів і тому був прибічником пошуку спільного між науками.

За наказом царя Петра І, було віддано скласти проект для нового навчального закладу, саме Ф. Прокоповичу, який розробив проект для нової Академії наук і допоміжних навчальних закладів. Як зазначає науковець Ю. Х. Копелевич: "Хоча в свій час, — говорить про Прокоповича, — він пропонував Петрові більш поступовий шлях впровадження наук, але в період організації Академії він вже був серед її покровителів".

Ф. Прокопович належав до тих "визначних державних діячів, на підтримку яких завжди могла розраховувати Академія наук". Незважаючи на те, що вчений був ще й духовною людиною, але все таки перевагу віддавав більшу освіті, науці.

Велика заслуга вченого полягає в тому, що освіта в той період часу, завдяки йому розвивалася в дусі демократизму. Саме завдяки йому зміг продовжити навчання великий вчений М. Ломоносов. На свої власні кошти Ф. Прокопович створює школу для бідних і осиротілих дітей.

Повертаючись до системи освіті в Києво-Могилянської академії, слід звернути увагу на, що студенти мали право вчитися в ній стільки, скільки бажали, без вікового обмеження. Також цікавим фактом є те, що студентів не відраховували за не успішність, а побажанню вони могли залишитися ще на рік на два, на тому самому курсі. Підтвердженням цьому є слова відомого українського філософа, байкаря, а також випускника Києво-Могилянської академії Г. Сковорода: "Освіта повинна бути, доступною для всіх, а її методи сприяти самопізнанню та моральному вдосконаленню.

Всього в академії було 8 так званих ординарних класів, але кількість предметів сягала до 30 і більше. В перших чотирьох класах Академії — фарі, інфімі, граматиці й синтаксисі, що були по суті підготовчими, вивчались мови: церковнослов'янська, грецька., руська (українська), латинь і польська, а також арифметика, геометрія, нотний спів і катехізис.

З певним періодом часу в Академії починають вивчати українську та російські мови. Пізніше набули популярності ще й європейські мови. З 1738 р. до навчального курсу вводиться німецька, а з 1753 р. — французька мова. З середини 18 ст. вивчається російська мова, а також староєврейська. Остання — з метою поглибленого вивчення християнських першоджерел.

Великої популярності набуває поетика і риторика, де студенти самі складали вірші, особливо такі, де вони могли їх практично застосовувати. Також увагу приділяли манерам і правильності спілкування, вчилися ораторському мистецтву. Захоплювалися театральним мистецтвом.

Києво-Могилянська академія була всестановим закладом. За статутом Академії, в ній мали право навчатись всі бажаючі. Навчались діти української аристократії, козацької старшини, козаків, міщан, священників і селян. Із започаткуванням Академії уже не в закордонні університети, а до Києва направляли своїх дітей відомі українські сім'ї.

Вихованцями академії були й видатні діячі української історії: гетьмани Ю. Хмельницький, І. Виговський, П. Дорошенко, П. Тетеря, І. Брюховецький, М. Ха-

ненко, І. Самойлович, І. Мазепа, П Орлик, Д. Апостол, І. Скоропадський, П. Полуботок. В академії навчались відомі літописці С. Величко, Р. Ракушка-Романовський, Г. Граб'янка.

На рубежі XXI ст. з'являються нові технології, відбувається науково — технічна революція, світ переходить в інформаційний простір. Відповідно і освіта змінює свій характер. Виникають нові методі, технології і підходи до отримання і надання знань. Дані технології більше пов'язані поширенням комп'ютерних технологій та методик.

На сучасному етапі під освітою розуміють відтворення і розвиток соціальної структури суспільства, соціалізації індивідів, впливу на духовне життя суспільства. Але не дивлячись на величезний крок вперед у всіх сферах суспільного життя, потрібно пам'ятати традиції, звичаї і цінності минулого кожного народу.

Так американські соціологи Д. Нельсон і Б. Безах інтерпретують всю системи освіти саме як таку, що зберігає і від покоління до покоління передає відповідну систему цінностей.

Сучасна система освіта не втратила своєї цінності у суспільстві, а навпаки набрала нових обертів. Як зазначає український політолог М. Головатий: "Вища школа — це не просто система освіти, професійної підготовки громадян, а засіб їх соціалізації".

Тому державна політика України потрібно сприяти більшому та всебічному розвиткові освіти, адже вона є збереженням стабільності у суспільстві. Створювати нові інноваційні методики для її розвитку.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок.

Таким чином у процесі дослідження системи освіти Ф. Прокоповича та впровадження її в Києво-Могилянської академії, доцільно зазначити, що вона стала центром духовної культури України та Європи. Вся її система була націлена на виховання особистості, можливості кожному громадянину отримати освіту незалежно від майнового статусу чи соціальної стратифікації. Але на відміну від теперішньої освіти, тодішня освіта ґрунтувалася на позиціях перш за все навчити, виховати особистість, розширити її світогляд та переосмислити її цінності.

Освіта XXI ст. прагне більше підготувати особистість до нових технологій і їх змін. На даний момент українська система освіта спрямована на європейські цінності. Впровадження в Україні Болонської системи, мало послугувати до конкуренції на освіту і підвищення та перевірки рівня знань студентів. Але насправді зробило із освіти формальний характер, отримання диплому.

Тому українській державі потрібно провести кардинальні реформи в галузі освіти, повернути до неї втрачені функції, а саме виховну, тобто виховувати людей у дусі миру, високої моральності, культури, розуміння пріоритетів, загальнолюдських цінностей до життя, праці та любові до природи.